

परस्य योषितं हृत्वा ब्रह्मस्वमपहृत्य च । अरण्ये निर्जले देशे भवति ब्रह्मराक्षसः ॥ Y. 3. 212. °हारिन् *a.* stealing a Brāhmaṇa's property. -स्वरूप *a.* of the nature of the Supreme Spirit. -हत्या, -वधः Brahmanicide, killing a Brāhmaṇa; ब्रह्महत्यां वा एते घ्नन्ति Trisuparṇa. -हन् *a.* murderer of a Brāhmaṇa; ब्रह्महा द्वादश समाः कुटीं कृत्वा वने वसेत् Ms. 11. 72. -हुतम् one of the five daily Yajñas or sacrifices, which consists in offering the rites of hospitality to guests; cf. Ms. 3. 74. -हृदयः, -यम् N. of a star (Capella).

ब्रह्मम् The Supreme Spirit, the Absolute.

ब्रह्मण्य *a.* [ब्रह्मणे हितः] 1 Relating to Brahma. -2 Relating to Brahman or the creator. -3 Relating to the acquisition of sacred knowledge, holy, pious. -4 Fit for a Brāhmaṇa. -5 Friendly or hospitable to a Brāhmaṇa. -पयः 1 One well-versed in the Veda; त्वं ब्रह्मण्यः किल परिणतश्चासि धर्मेण युक्तः Mv. 3. 26. -2 The mulberry tree. -3 The palm tree. -4 Muñja grass. -5 The planet Saturn. -6 An epithet of Viṣṇu. -7 Of Kārtikeya. -पया An epithet of Durgā. -Comp. -देवः an epithet of Viṣṇu; नमो ब्रह्मण्यदेवाय गोब्राह्मणहिताय च Stotra.

ब्रह्मण्यता 1 Friendliness towards Brāhmaṇas. -2 Piety.

ब्रह्मण्वत् *m.* An epithet of Agni.

ब्रह्मता, -त्वम् 1 Absorption into the Supreme Spirit. -2 Divine nature. -3 Godhead. -4 The state of a Brāhmaṇa, Brāhmaṇahood.

ब्रह्ममय *a.* Consisting of or derived from, the Veda, belonging to the Veda or spiritual pre-eminence; ज्वलन्निव ब्रह्ममयेन तेजसा Ku. 5. 30. -2 Fit for a Brāhmaṇa. -यम् A missile presided over by Brahma.

ब्रह्मवत् *a.* Possessed of spiritual knowledge.

ब्रह्मसात् *ind.* 1 To the state of Brahma or the Supreme Spirit. -2 To the care of Brāhmaṇas.

ब्रह्माणी 1 The wife of Brahma. -2 An epithet of Durgā. -3 A kind of perfume (= रेणुका). -4 A kind of brass.

ब्रह्मिन् *a.* Relating to Brahma. -*m.* An epithet of Viṣṇu.

ब्रह्मिष्ठ *a.* Thoroughly proficient in the Vedas, very learned or pious; इष्ट्वा स वाजपेयेन ब्रह्मिष्ठानभिभूय च Bhāg. 4. 3. 3; ब्रह्मिष्ठमाधाय निजेऽधिकारे ब्रह्मिष्ठमेव स्वतनुप्रसूतम् R. 18. 28. -ष्टा An epithet of Durgā.

ब्रह्मी 1 N. of a medicinal plant. -2 A kind of fish.

ब्रह्मीसूतः N. of Śaṅkarāchārya.

सं. इ. को.... १४८

ब्रह्मीयस् *m.* A pious and learned Brāhmaṇa.

ब्रह्मेरायः 1 An epithet of Kārtikeya. -2 Of Viṣṇu.

ब्राह्म *a.* (-ह्नी *f.*) [ब्रह्मण इदं तेन प्रोक्तं वा अण् टिलोपः] 1 Relating to Brahma or the creator, or to the Supreme Spirit; R. 13. 60; Ms. 2. 40; एषा ब्राह्मी स्थितिः पार्थ नैनां प्राप्य विमुह्यति Bg. 2. 72. -2 Brahmanical, belonging to Brāhmaṇas; ब्राह्मं रथवरं युक्तमास्थाय सुधृतव्रतः Rām. 2. 5. 4; न विशेषोऽस्ति वर्णानां सर्वं ब्राह्ममिदं जगत् Mb. 12. 188. 10. -3 Relating to sacred knowledge or study; ब्राह्मं वेदमधीयाना वेदाङ्गानि च सर्वशः Mb. 1. 156. 5. -4 Prescribed by the Vedas, Vedic; scriptural; ब्राह्मस्य जन्मनः कर्ता Ms. 2. 150. -5 Holy, sacred, divine. -6 Presided over by Brahma as a सुहूर्त (see ब्राह्मसुहूर्त), or a missile. -7 Fit for a divine state or godhead. -8 Belonging to the ब्रह्मलोक; ददर्शाप्सरसं ब्राह्मीं पञ्चचूडामनिन्दिताम् Mb. 13. 38. 3. -ह्यः 1 One of the eight forms of marriage in Hindu law, in which the bride decorated with ornaments is given away to the bridegroom, without requiring any gift or present from him (this is the best of the 8 forms); ब्राह्मो विवाह आहूय दीयते शक्यलंकृता Y. 1. 58; Ms. 3. 21, 27. -2 N. of Nārada. -3 Quicksilver. -4 The duty or prescribed course of conduct of a king; आवृत्तानां गुरुकुलात् विप्राणां पूज्यको भवेत् । नृपणामक्षयो ह्येष ब्राह्मो धर्मो विधीयते ॥. -ह्यम् 1 The part of the hand under the root of the thumb; अङ्गुष्ठमूलस्य तले ब्राह्मं तीर्थं प्रचक्षते Ms. 2. 59. -2 Holy or sacred study. -3 N. of a Purāna. -4 N. of the constellation Rohiṇī. -Comp. -अहोरात्रः a day and night of Brahma (a period of 2 Kalpas of mortals). -देया a girl to be married according to the Brāhma form. -निधिः *m.* money bestowed on the sacerdotal class. -सुहूर्तः a particular period of the day, the early part of the day (रात्रिश्च पश्चिमे यामे सुहूर्तो ब्राह्म उच्यते); cf. ब्राह्मे सुहूर्ते किल तस्य देवी कुमारकल्पं सुषुप्ते कुमारम् R. 5. 36; ब्राह्मे सुहूर्ते बुध्येत Ms. 4. 92.

ब्राह्मण *a.* (-णी *f.*) [ब्रह्म वेदं शुद्धं चैतन्यं वा नेत्वधीते वा अण्] 1 Belonging to a Brāhmaṇa. -2 Befitting a Brāhmaṇa. -3 Given by a Brāhmaṇa. -4 Relating to religious worship. -5 One who knows Brahma. -णः 1 A man belonging to the first of the four original castes of the Hindus, a Brāhmaṇa (born from the mouth of the *Puruṣa*); ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीत् Rv. 10. 90. 12; Ms. 1. 31, 96; (जन्मना ब्राह्मणो ज्ञेयः संस्कारैर्द्विज उच्यते । विद्यया याति विप्रत्वं त्रिभिः श्रोत्रिय उच्यते ॥ or जात्या कुलेन वृत्तेन स्वाध्यायेन श्रुतेन च । एभिर्भुक्तो हि यस्तिष्ठन्नित्यं स द्विज उच्यते ॥). -2 A priest, theologian. -3 An epithet of Agni. -4 N. of the twenty-eighth Nakṣatra. -णम् 1 An assemblage or society of Brāhmaṇas. -2 That portion of the Veda which states rules for the employment of the hymns at the various sacrifices, their origin and detailed explanation, with sometimes lengthy illustrations in the shape of legends or stories. It is distinct from the *Mantra* portion of the Veda. -3 N. of that